

Vojko V u Tvornici kulture 2022., foto: Lucija Očko / muzika.hr

Treba li Porin u mirovinu?

Dubravko Jagatić - 2. lis 24.

Nedavno je otvaranjem procedura prijava službeno započelo 32. izdanje „najvažnije“ glazbe Organizatori nagrade Porin imali su potrebu istaknuti da je u pitanju „najvažnija“ glazbena nagrada gotovo svima koji se na ovaj ili onaj način bave muzikom drago primiti nagradu poput Porina makar bila i „najvažnija“ nažalost kroz godine postala toliko irelevantna da mnogi mediji jedni prate dodjelu ili tek objave tko je dobio najviše kipića Ivice Propadala. Što je još žalosnije, i s sve lošije mišljenje o Porinu i značaju te „najvažnije“ glazbene nagrade. Dio glazbenih kritičara ruke od glasanja, a takozvana „struka“ odnosno glasačko tijelo glasa za muzičare o kojima se najviše u medijima i koji su najčešće na sceni već više desetljeća. Najmanje zbog kvalitete njihovog rada unatoč dobroj namjeri Upravnog odbora Porina koji svake godine mole glasače isključivo za kategorije koje su im bliske odnosno pjesme i albume koje su preslušali. Kako u situaciji s Porinom, valja samo spomenuti prošlu godinu kada je prijavljeno 40 albuma u kategoriji dok se za pjesmu godinu prijavilo čak 395 skladbi. Svima je jasno da ne postoji osoba u Hrvatskoj svih 395 skladbi a kamo li njih više od tisuću koji čine glasačko tijelo Porina koje je u prvom redu među više od 2000 ovogodišnjih prijava u 35 kategorija. Teško da bi se našao netko i za dok se sve išao slušati, a kamo li glasačko tijelo od kojeg se to očekuje jer, eto, struka je. Također, i nečija nominacija, neko novo pravilo ili osvajanje Porina izazivaju smijeh, podsmijeh ili pak s primjer prošle godine dodana kategorija Najbolji album međužanrovske glazbe – za albume koje ne uklapa ni u jednu postojeću, ponuđenu kategoriju. Dakle, fuzija više glazbenih žanrova koje postoji i popularna muzika odjednom je postala važna za Upravni odbor Porina koji su po svemu da ima jako puno izvođača koji ne pripadaju niti u jednu žanrovsku ladicu zbog toga. Sličan slučaj se glavama pojavio kada je prvo bio nominiran, a potom i pobijedio u kategoriji Najbolji album Rundek & Jazz orkestar HRT-a s albumom „Za vašu poslijepodnevnu razonodu“. Jazz orkestar pjesme Darka Rundeka u jazz verzijama da bi pobijedio u kategoriji najboljeg pop albuma? Svake godine zbog čega Porin gubi na svojoj vjerodostojnosti, važnosti i kompetentnosti, a i Porina i ljudi koji stoje iza ove „najvažnije“ glazbene nagrade svaku dobronamjernu kritiku doživljavaju i želju da im se napakosti.

Nekad najuglednija glazbena nagrada Porin ustanovljena je 1993. godine i redovno se dodje godine. Idejni začetnici i pokretači nagrade bili su diskograf Veljko Despot, skladatelj Zrinko glazbeni kritičar Dražen Vrdoljak, a utemeljitelji Hrvatsko društvo skladatelja, Hrvatska glazb radiotelevizija. S iskrenom željom da se nagradi Porin vrati dignitet i kredibilitet kakvu je ima tek osnovana, pitali smo za mišljenje dvadesetak glazbenih kritičara da odgovore na tri pitanja: Porinom kao glazbenom nagradom? Zbog čega se po vašem mišljenju srozao značaj ove nagrade po vašem mišljenju trebalo promijeniti da se vrati dignitet nagradi Porin? Osnovna ideja bila je da kvalitetnu kritiku od ljudi koji svakodnevno prate muzičku scenu u Hrvatskoj, regiji i svijetu, te možda dopre do Upravnog odbora „najvažnije“ glazbene nagrade Porin. Anketa je bila anonimna i kolege imenom i prezimenom jasno rekli što misle o Porinu i iskreno odgovorili na navedena pitanja.

Tako je na primjer urednik portala Muzika.hr Edo Plovanić rekao: „Ono zbog čega trebamo biti zadovoljni takva velika nagrada postoji, što je stabilna i ide iz godine u godinu. U regiji je to na neki način odnosno na takvoj ozbiljnoj i visokoj razini. No, takva nagrada služi za prepoznavanje izvrsnih promovira kvaliteta – a tu dolazimo do dijela koji šteka i čime ne možemo biti zadovoljni.“ Bilo govoreći o značaju nagrade odnosno njezinom srozavanju: „Sljedeći će biti 32. po redu. Iako od dva desetljeća, u prvim godinama nisam imao dovoljno duboko razumijevanje da bi moglo počecima. Porin bi svakako trebao imati progres iz godine u godinu, trebao bi imati hrabrije i dogaću iz godine u godinu, ali ne toliko osjetno da možemo reći 'wow, stvarno su skužili što što bi napravilo promjenu je da starije snage koje drže konce u rukama daju malo više vjere bi unijeli novu energiju i ideje. Na kraju krajeva, pričamo o kreativnoj industriji, a miks iskustva tu dobitna kombinacija.“ Štoviše, vrlo je konkretno sugerirao što bi po njegovom mišljenju trebalo se vratiti dignitet nagradi Porin. „Ostaviti ću drugima da komentiraju više, a ja ću se temeljiti na onim koje treba mijenjati. Prva je – kategorija novog izvođača treba dati više podrške mladima, i tu čine razliku. Ona se mora dignuti s 3 na 5 nominacija, jednako koliko ih imaju i druge dvije kategorije Album i Pjesma godina. O čemu se radi? Recimo, Grammy za tu kategoriju ima čak osam skladatelja lijepo nagradu osvojiti, sama nominacija je mladima, koji žele validaciju publike i struke, dobiva nominacija je mladom izvođaču već velika pobjeda i vjetar u leđa da bude bolji, da ne kažem se baviti muzikom kao nečim od čega će egzistirati. Druga stvar je, glasačko tijelo, odnosno Događa se da se glasa za pjesme i albume koje nikad nisi čuo. Glasanje funkcionira po prorokstvu ili pogurancima. To je nešto što će se generalno teško izbjeći, no kriterije treba postaviti bi trebali moći učiti samo oni koji su zaista poslušali i koji imaju potrebna iskustva/znanja da bi nagrada. Samim time nagrada bi dobila prije potreban respekt.“

Grše, foto: Lucija Očko / muzika.hr

Glazbeni kritičar Igor Jurilj vrlo je iskreno odgovorio na postavljena pitanja ukazujući precizno „Porine gledam kao bilo kakva kolektivna priznanja: irelevantna, osim za PR tekstove i dekorativne liječničkih diploma i potvrdi o sudjelovanju u ordinacijama. Kao glazbena nagrada ne bi trebala biti predvidljiva jer je ključ pogađanja pobjednika svima poznat: kvaliteta je irelevantna, odjek kao pogodovanja. Svake godine ista imena, isti žanrovi i obrasci glasovanja. Često to izgleda kao da se od onima koji su već u krugu „provjerenih“, a ne onima koji su stvarno napravili nešto novo i vrijedno. Primjer ovi zadnji: u kategoriji albuma godine imali smo dva retrospektivna koncerta, pjesma pobjeda s 'Mamom ŠČ') u nominacijama uopće nije imala trepera koji je bio prvi naš izvođač na Billboardu i brojao milijunske preglede i slušanja, rock album je kategorijska šamarčina s' alternativne glazbe je (moj voljeni) Let 3 koji nisu alternativni bend desetljećima i koje šaljem na kraju krajeva mijenjaju obrazac izvođenja Hrvatske na ovom natjecanju, u čemu nema ništa novo ni u glazbi. Alternativa su Grč, Seine, Klinika Denisa Kataneca, Po metra crijeva, ali ne i Let uopće prema nominiranima, na sceni gotovo nitko ne radi, što je apsurd jer vjerujem da hrvatska glazba proživljava svoju renesansu posljednjih šest godina.“ Što se tiče srozavanja same nagrade fukala ni publika nije slijepa: „Dojma smo da se dodjeljuje inertno – starim zaslugama ili kalkulirano izvođači već „u milosti“. Percipira se da su lobiji i pogodovanja očiti. Publika nije slijepa, a ni da stalno isti izvođači dobivaju nagrade, iako možda nisu imali najbolju godinu, čini se da nijesu ni iznenađeni, koliko o poznavateljima i moći. Osim toga, ne prati se dovoljno suvremeni razvoj glazbe, novi talenti poput Lockrooma koji je ne samo trep nego i pop sceni donio brojke i svježinu te nisu ni neprepoznati ili ignorirani. Stoga mislimo da su danas doista nebitno Prljavo kazalište, ma koliko i zbilja najbolje što možemo ponuditi od scene ili pop Mije Dimšić kojeg kao da je sintetizirala inteligencija.“ Svejedno, unatoč ostrim kritikama Jurilj smatra da nagrada Porin može i te kako biti relevantna, ali ne mislim da se organizacija uopće opterećuje time. Kad bi to bilo potrebno uvesti više transparentnosti u proces glasovanja i uključiti širi spektar ljudi iz industrije, mlade glazbenike, ljude u koraku s aktualnim trendovima. Susjedi Srbi jesu, pa su zato ozbiljni i bismo kompilirali nominirane i nagrađene na Porinima, mislili bismo da smo i dalje u estetici i da nam je izvrsna, potentna, ali nevidljiva. Treba nagrađivati kvalitetu i inovativnost, a ne senioritet. Ako želimo vratiti povjerenje u dodjelu, nagrade moraju odražavati stvarnu umjetničku vrijednost i potvrđivati već etablirana imena ili interesne projekte. Kad publika – ne same nagrade nego glazba – osjeti da je nagrada poštena i da zbilja slavi najbolje od hrvatske glazbe, interes će se vratiti i to ne može, ja tvrdim da se to može!“

Let 3, foto: Lucija Očko / muzika.hr

Vrlo slično mišljenje ima još jedan kolega: „Porinom kao nagradom zadovoljan sam utoliko što mislim da treba postojati, a sam koncept, definiranje kategorija i koliko širok bi trebao biti krug stvar prijepora. No unatrag nekoliko godina (možda i od ranije) dojam sam kako nagrade ne mjeri promjene, odnosno, novitete na glazbenoj sceni, kao da sve skupa kaska. No nešto mi se zaključiti i kad su Grammyji u pitanju. O srozavanju značaja bi se dalo diskutirati i kod mene odgovor na prvo pitanje. Dobar dio halabuke o srozavanju dolazi i iz nekih frustrirani(ji)h krugova, vrlo subjektivno, a u lošijim slučajima i izraz zavisti, da ne kažem grublju riječ. I za kraj opet na prvi odgovor – eventualno pretresanje samih kategorija, a možda ponajprije redefiniranje potrebno naći balans između stručnosti u užem smislu i brojnosti koja ne bi smjela biti značajna ne bi upalo u drugu krajnost i neku vrstu 'elitizacije'.“

Kao što je u jednom trenutku naveo i nagrada Grammy posljednjih se par godina i te kako si nesnalaženja na globalnoj glazbenoj sceni, te zbog nekih kardinalnih pogrešaka neki su od naših muzičara na svijetu ostali bez nominacija. Zanimljivo je da je jedan kolega naveo da Grammy Porinu kada su ga Vrdoljak, Despot i Tutić osmišljavali jer je već tih devedesetih Grammy bio aktualne globalne glazbene scene s mnoštvom pogrešaka u samim nominacijama. Evo što kaže jedan kritičar koji je svakodnevno vezan uz glazbu, a prati i Grammy: „S Porinom u cjelini mislim da je jedino što uopće postoji ovoliko dugo, jer poznato je da smo mi skloni neke pozitivne stvari (nagrade) uništiti do kraja, u ovom slučaju ukinuti, a ne ih popraviti i od toga stvoriti prepoznatljiv brand. Nezadovoljstvo postoji prije svega u dugogodišnjim lutanjima samih osnivača (komisija...) kojih parametara Grammyja i sličnih nagrada, ne uzimajući baš u obzir okruženje u kojem se sve događa i danas je upitan broj kategorija i s tim nikako na zelenu granu, a jedna od dobrih stvari (nagrade) bude i pozitivne je i tzv 'nulti krug' u dvije kategorije u kojima si se ranije, zbog ogromnog broja nominacija dosta potruditi da ti nešto bitno ne promakne, a u posljednje dvije godine i ovo da si ipak limitirano u kategoriji možeš glasati pa postoji 'nada' ??? da će se barem dio glasača okrenuti onome što mislim da ispada da je to još jedna priredba za narodne mase, poput raznih festivala na koje će se vići ići.“

Također misli da je „srozavanje“ pregruba riječ kada je riječ o Porinu mada... „Za svojevrsno srozavanje nagrade (ako to nije malo pregruba riječ) mislim da smo zaslužni svi mi koji smo u glasačkoj većini i koje, što se vidi i u konačnim rezultatima, jednostavno ne prati glazbene procese, te da se ukratko (pjesme, albume) što rezultira izborom koji imamo, a o nepotizmu da i ne govorim

Privatnost

razlike između glazbenika i političara. Mislim da je stav da svi koji su ikada bili nominirani bukriv jer po mojem mišljenju veći dio njih niti zanima niti prati događanja na sceni. Proteklih se nekoliko glasača koji nemaju pojma za SHIP, Superval, Drito i slična događanja koja nisu me novim izvođačima i ne govorim. Osim toga glazbenici ili dio njih se prema tome odnose vrlo omalovažavajuće (iako se svi vole prijaviti, doći na pozornicu i primiti statu) što naravno do nije briga za Porin. Naravno svemu tome pridonijela je i prije svega mainstream medijska sc ovakvom događanju samo bitno tko je bio i što je obukao, ako već nisu iskopali nikakav tzv. priznati da ni glazbeni portali nisu naklonjeni Porinu (dijelom i s velikim razlogom), a nisam t brojne dobre kritike i prijedlozi od strane novinara i kritičara ikada razmatrane (možda ponek nije baš optimističan što se tiče vraćanja digniteta nagradi Porin: „Teško Porin danas može il bitan kao u prvim godinama, no pokušaji ispravka svih ovih po mom mišljenju loših stvari m malo vratiti dignitet nagradi, a u to se moraju uključiti svi segmenti glazbene industrije kojim Ovako kako je sada gubi se svaki smisao.“

Bilo je i vrlo radikalnih mišljenja kada je Porin u pitanju: „Porin treba ukinuti. Vrijeme za servi prošlo. Nema tu pomoći. Mrtvo tkivo ne može se oživjeti. Više se ne mogu sjetiti je li uopće p odigran korak? To je čitav niz pogrešnih koraka, uz jednako toliko dobronamjernih savjeta i l strana koji su svi odreda ignorirani da to podsjeća na upornu želju tvrdoglave osobe da ode skonča. Eto to je Porin. Ta nagrada nema nikakav značaj. Apsolutno nikakav. Ove godine, d izašao niti jedan tekst ili reakcija. Dakle, medijski gledano, više interesa izazove festival alte Benkovcu (čak dvije mainstream televizije HRT i Nova TV). S druge strane jedna Dora je na je trenutno centralna državna glazbena manifestacija o kojoj se priča i piše mjesecima, a uz platforma za stvoriti zvijezde u Hrvatskoj. Let 3 je 2023. svirao pred daleko najviše publike u Hrvatskoj spram svih ostalih, Baby Lasagna je prodao tri stadiona Šalata u jednom danu. Št s najviše dobivenih Porina? Tko je dobio najviše Porina u 2024.? Eto, ni to ne znam, a pišem samo čekam kad ću napisati: Sam pao, sam se ubio.“

I još jedno radikalno mišljenje od osobe koja svakodnevno prati događanja na glazbenoj sce prva opcija. Druga je opcija 'pomladiti' ga, uvesti novu generaciju ljudi koja ne samo da zna l živa, nego koji su i na ovaj ili onaj način dio te scene, koji ju žive. Žiri, ili tko god se bavi izvo doticaj sa stvarnošću. Ne mogu naći puls jako žive, jako raznovrsne i jako mlade glazbene s bave se glazbenom papazjanijom čija je estetska i kulturna vrijednost manja od tegle kiselih manje ili više, uvijek bio kič. Uz koji lijepi trenutak.“

Dio kolega smatra da se nagrada Porin srozala jer je dodjeljuje nedefinirano i pregolemo bir potpunom raskoraku s aktualnim tekovinama domaće glazbene scene, pa njegovi članovi gl im zvuče poznato otprije ne slušajući pritom nove, uzbudljive i zanimljive stvari koje se pojav se u odgovorima spominje upravo to i takvo nekompetentno i preveliko glasačko tijelo koje r nebuloznih kategorija tj. mogućnosti da diskograf proizvoljno nominira izvođača za kategoriji da je Porin jedna od onih stvari koja postoje samo da bi neko (organizatori) mlatio neku lovu opravdao svoj posao.

Čak je i gledanost izravnog prijenosa dodjele nagrade Porin na HTV-u relativno mali u odnos Voice u kojem gledatelji gledaju i slušaju mlade i talentirane pjevačice i pjevače među kojim buduća glazbena zvijezda. I prosječni gledatelji već znaju da je dodjela nagrade Porin predv dosadna. Tako je po službenim podacima koje smo dobili od Hrvatske radiotelevizije prosječ The Voice u periodu od 11.11.2023. do 27.1.2024. bila 13 posto AMR te 30,9 posto SHR. Za The Voice, Porin je ove godine imao AMR 4,9 posto i SHR 12,4 posto. U prosjeku je to i nek manifestacije dodjele nagrade Porin na HTV-u. Par posto gore dole unazad četiri godine. Tr umu da je Porin vrlo skup da bi si jedna takva manifestacija i Upravni odbor iste kao i svi ljuc organizaciju dozvolili tako slabu gledanost, tako loš status i takvo srozavanje „najvažnije“ gl

podacima koje smo dobili od HDS-a organizacija Porina košta između 250.000 i 300.000 eu osigurava HDS i HGU, dio HRT, a dio koji se kolokvijalno može nazvati kikirikijem i Ministarstva svega po par tisuća eura što je doista neznatna cifra u odnosu na kompletan iznos troškova znam znači li to i stav Ministarstva kulture prema nagradi Porin, ali to su činjenice. Dio novca kojem se održava dodjela nagrade Porin a jedan dio daju i sponzori. No jasno je svima da i t dodjele nagrade Porin rastu iz godine u godine bez obzira na kvalitetu iste. Organizacija jedn nagrade velika je odgovornost. I unatoč činjenicama da se neke stvari sporo i polako mijenja promjene nikako ne prati događanja na muzičkoj sceni. Ako to već ne znaju ljudi koji se nala formiranom glasačkom tijelu, onda bi to trebali barem znati članovi Upravnog odbora i ljudi k pravilima i kategorijama. Upravi odbor glazbene nagrade Porin 2024. čine ljudi kojima je pro Zašto ne pomladiti Upravi odbor? Zašto ne dovesti neke nove, kompetentne ljude? Zašto ne dobronamjerne kritike? Zašto se svaka kritika proglašava napadom na Upravi odbor? Zašto nema onaj utjecaj, značaj i dignitet kakvu je imala na početku kada je tek začeta? Vrijeme je u oči iako su mnogi već odavno zažmirili i zaboravili na Porin.

Ovaj tekst objavljen je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za novinarske izvrsnosti.

Dubravko Jagatić